

Pravosodni odbor / Doma za podaljšanje dobe za odobritev ERA

Ustavno dopolnilo o enakih pravicah za ženske bo do- bilo po vsem sodeč še tri leta in tri mesece časa za iskanje odobritve od zakonodaj dveh tretjin držav.

WASHINGTON, D.C. — Pravosodni odbor Predstavnikega doma je po kratki razpravi o- dobri podaljšanje dobe za u- zakonitev ERA (ustavnega do- polnila za žensko enakoprav- nost) za tri leta in tri mesece.

Ustavno dopolnilo je bilo iz- glasovano v Kongresu in bi mo- ralo za vključitev v zvezno usta- ro biti odobreno od zakonodaj- nih dveh tretjin držav. V prihod- njem marcu poteče po zakonu predvidena doba za tako po- potrebnost večino tri države.

Ker ni izgledov, da bi predlog dopolnila do marca potrdile še zakonodaje treh držav Unije, hočejo zagovorniki dopolnila to dobo podaljšati, da ne bi bilo treba celotnega postopka za ERA začeti znova od začet- ka.

Predlog za podaljšanje dobe morata odobriti celotni Pred- stavniki dom in Sena. Priča- kujejo, da se bo to zgodilo brez večjih težav, toda ne brez ob- sežnejše razprave.

Sovjetija obsodila ameriška časnika

Obsodba ameriških časnika- rjev ima očiten namen omejitvi njihova poročila izključno na vladne vi- re, kar pomeni stvarno obno- vo cenzure.

MOSKVA, ZSSR. — Kot so napovedali, je sodnik tukajšnje- ga mestnega sodišča Lev Alma- goz obsodil ameriške časnika- rje Craig R. Whitneyja od New York Timesa in Harolda D. Pi- perja od Baltimore Sun, dopis- nika teh listov v Moskvi, zaradi obrekovanja sovjetske televizije.

Sodnik je zahteval, da obso- jena prekliče svoja poročila, ki sta ga poslala svojim listom v preteklem maju in v njem izrazila dvom v resničnost poro- čila sovjetske televizije, v svo- jih listih v ZDA ali pa v listih v Sovjetski zvezi in da plačata v sodne stroške, vsak po \$1.648.

Vodstvi obeh ameriških listov sta zavrnili sovjetsko obsodbo in odklonili njene zahteve. Ta- ko je pričakovati, da bo Mo- skva oba časnika izgnala, če se bosta vrnila tja s svojih tre- nutnih počitnic v ZDA.

Carter odpovedal prodajo Sperry-Univac komputerja sovjetski agenciji Tass

WASHINGTON, D.C. — Sov- jetska poročevalska služba Tass je hotela kupiti v ZDA Sperry- Univac komputer za okoli 7 mi- lijonov dolarjev. Predsednik ZDA Carter je to prodajo usta- vil v nejevolji nad kršenjem človekovih pravic pri sojenju sovjetskih disidentov pretekli teden.

Vremenski prerok

Delno oblačno z možnostjo krajevnih neviht in najvišjo temperaturo okoli 90 F (32 C).

Novi grobovi

Lawrence Jasany

Tekom svojih počitnic v Lon- donu na Angleškem, kamor je šel s svojo hčerko Susan, je za- det od srčne kapl umrl 51 let stari Lawrence Jasany z 29915 W. Willowick Drive, rojen v Clevelandu, mož Cerille, roj. Novak, oče Linde (Mrs. Bern- ard) LeMay in Susan, brat Roberta, Viole Shells, Eleanor Stefancic in Paula Zielinski. Pokojnik je bil zaposlen skozi 35 let kot voznik tovornjakov, zadnjih 11 let pri Eazor Express Inc. Bil je član KSKJ št. 219 in faran sv. Marije Magdalene na Vine St. v Willowicku. Do pred 15 leti je pokojnik živel v sen- klerskem naselju na področju St. Clair Avenue in E. 70 St. Pogreb bo iz železovega pogre- nega zavoda na E. 152 St. v so- boto ob 8.30 zjutraj, v cerkev sv. Marije Magdalene na Vine St. ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

Carter omejil izvoz tehnologije v ZSSR

Predsednik ZDA je obnovil nadzor nad izvozom teh- nologije za črpanje olja v Sovjetsko zvezo.

WASHINGTON, D.C. — Pred- sednik ZDA je v odgovor na sovjetsko kršenje določil hel- sinških listin z obsodbo Ščaran- skega in Ginzburga, ki ju neka- teri smatrajo za osebno zalitve predsednika Carterja, objavil nadzor nad izvozom tehnologije v Sovjetsko zvezo. To mu daje možnost, da izvoz vsak čas pre- pove ali vsaj zadrži.

Carter je nadzor nad tem iz- vozom objavil v okviru zakona iz leta 1969, ki pravi, da ima predsednik ZDA pravico zadržati prodajo, če bi tak ukrep "znatno" pospeševal zunanjo po- litiko ZDA.

Izvoz tehnologije za črpanje olja je sprostil predsednik Ni- xon leta 1972, ko je začel izbolj- ševati odnose med ZDA in ZS- SR.

Obnovo nadzora nad izvozom pripisujejo zmagi odločnejše po- litike proti Sovjetski zvezi, ki jo zagovarjata zlasti Z. Brzezinski in J. Schlesinger.

Senat izglasoval del energelskega načrta

Senat je z veliko večino o- dobri kompromisni pred- log o nadomestitvi rabe olja in naravnega plina s premogom.

WASHINGTON, D.C. — Se- nat je pretekli torek z 92:6 iz- glasoval zakonski predlog, o ka- terem sta se sporazumeli zastop- stvi obeh zbornic Kongresa, kot sredstvo za omejevanje porabe olja. Namesto tega in namesto naravnega plina naj bi podjetja uporabljala, kjer je to le mogo- če in varno, premog, ki ga imajo v ZDA v obilju na razpolo- go.

Zagovorniki tega predloga tr- dijo, da bo njegova uzakonitev in izvajanje zmanjšala porabo olja v letu 1985 za milijon sodov dnevno, kar pa nasprotniki predloga zanikajo.

Predlog predstavlja prvi del predsednikovega energetskega programa, odobrenega v Sena- tu. Odobriti ga mora še Pred- stavniki doma, ki pa bo z glosa- vanjem o njem počakal, dokler ne bodo v Senatu izglasovali tudi ostali del Carterjevega e- nergetskega programa.

Predsenik Carter je na sestan- ku vodnikov glavnih industrijs- kih držav v Bonnu v začetku tedna obljubil, da bodo ZDA do leta 1985 zmanjšale uvoz olja za 2,5 milijona sodov dnevno.

Carterjev predlog za omejitev rasti stroškov v bolnišnicah zavrnjen

WASHINGTON, D.C. — Tr- govinska odbora Predstavnike- ga doma sta spremenila predlog predsednika Carterja za omeji- tev stroškov zdravljenja v bol- nišnicah tako, da sta njegovo obveznost spremenila v poziv k prostovoljni omejitvi rasti teh stroškov na 2% letno.

Lani so stroški zdravljenja v bolnišnicah porasli za povpreč- no 16%, torej za več kot dva- krat toliko kot ostali življenjski stroški.

Zvezni tajnik za zdravstvo, vzgojo in socialno skrbstvo Jo- seph A. Califano je označil spre- membo Carterjevega predloga za "poraz javnih koristi in zma- go posebnih koristi bolnišnic".

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Dr. Peter B. Bourne, glavni sve- tovalec predsednika Carterja za zdravila in mamila, je v preikavi zaradi izdaje recepta za močno pomirjevalno sred- stvo nekemu med svojimi uslužbenci. On trdi, da ni storil nič nezakonitega, pa je vendar prošil za začasen do- pust, dokler ne bo preiskava končana.

WASHINGTON, D.C. — Poga- janja za novo kolektivno de- lovno pogodbo s poštarstvom inijami so še pred vrsto težav- nih vprašanj, ko sedanja po- godba danes poteče in unije grozi, da brez pogodbe nji- hovo članstvo ne bo delalo. Ni izključeno, da se bo opo- loči začel poštarški štrajk, če- tudi je ta po zakonu prepo- vedan.

LONDON, Vel. Brit. — Razgo- vori med zunanjima mini- stroma Egipta in Izraela ob sodelovanju državnega taj- nika C. Vanceja v Leeds Castlu so bili toliko uspešni, da bo C. R. Vance v začetku prihodnjega meseca odletel na Srednji vzhod in jih na- daljeval. Ameriški državni tajnik se je danes sestal z bri- tanskim zunanjim ministrom D. Owenom na razgovor o Rodeziji in drugih vprašanjih Afrike.

WASHINGTON, D.C. — Pred- sednik Carter bo imel nocoj ob osmih tiskovno konferenco, ki jo bodo prenašale TV in- radijske postaje.

KARTUM, Sud. — Predsednik Nigerije gen. Olusegun Oba- sanjo je pozval v svojem go- voru na konferenci Organizacije afriške enotnosti Sovjet- sko zvezo in Kubo "naj ne podaljšujeta preko meje svojo navzočnost v Afriki. Četudi ni obsodil sovjetsko- kubanskega posega v Afriko, ki je bil posledica "povabila", je Obasanjo poudaril, da "Af- rika ni pripravljena odvreči en jarem in sprejeti drugega".

Le za gozdove

WASHINGTON, D.C. — Do ene tretjine celotne površine ZDA je primerno samo za rast gozda.

ORGANIZACIJA AFRIŠKE ENOTNOSTI - RAZDELJENA

Na letni konferenci Organizacije afriške enotnosti v Su- danu je malo edinstvo, ko skupine držav vlečejo vsa- ka v svojo smer. Zadovoljstvo nad sporazumom o Namibiji.

KARTUM, Sud. — Organiza- cija afriške enotnosti ima skup- no 49 članic, ki so močno raz- lične po svoji politični organi- zaciji, prebivalstvu, gospodar- stvu, kulturni stopnji prebiva- lstva in njegovi veri. Države na severu pripadajo a r a b s kemu kulturnemu krogu, njih prebiva- lstvo je pretežno islamsko. To sega delno še v Saharo in pod- ročja južno od nje, kjer pa po- stopno prevlada črna rasa s svo- jo lastno civilizacijo in vero. Skrajni jug Afrike je delno po- seljen z belci, ki imajo tam tudi vso oblast.

Sedanjenja zasedanja se ude- ležuje okoli 30 vodnikov držav članic, ostale pa so zastopane po vodilnih članih vlad.

Trenutno je v Afriki šest področij, kjer je v teku vojna, v katero v veliki meri posegajo tuji, v prvi vrsti Sovjeti in Ku- banci, v manjši Francozi. Afri- ka je področje, kjer postaja boj za vpliv med obema glavnima silama, ZDA in ZSSR, vedno o- strejši. Vanj posegajo tudi LR Kitajska in države Zahodne Ev- rope, ki imajo v Afriki stare zveze in interese.

Največ težav povzroča vpra- šanje tujih vojaških poseganj v Afriko. Od lanskega zasedanja Organizacije afriške enotnosti sta posebno pozornost privlače- vala sovjetsko-kubanski poseg v Etiopijo in v njen boj v Ogade- noru proti Somalijcem ter vdor nekdanjih pristašev Čombeja iz Angole v pokrajino Shaba v Zairu. Upor so zlomile franco- ske in belgijske čete, ki so pri- vlačile v Shabo reševati belgijske, francoske in druge zahodne dr- ke, vključne, zaposlene v vodstvih tamkajšnjih velikih rudnikov bakra in kobalta.

Komaj so se zunanji ministri držav Organizacije afriške e- notnosti zbrali k posvetom v Kartumu, že je prišlo do ostrih razprav in napadov. Te je začel zunanji minister Libije Abdel- al-Tarik, ki je napadel zahodni

poseg v Zaire. Zavrnili ga je zu- nanji minister Zaira in označil njegov govor za "žalitive in po- niževanja" Zaira. Veliko drugih mu je pritegnilo v tej zavrnitvi Libijca.

Zmerni blok na zasedanju v Kartumu sestavljajo francosko govoreče države, ki jih vodijo Senegal, Slonokoščena obala in Gabon, podpirajo pa ga nekatere angleško govoreče, kot Libe- rija in Kenija. Progresivni (le- vičarski, Moskvi naklonjeni) blok sestavljajo Alžirija, Ango- la, Kongo, Etiopija, Libija in Mozambik.

Prosovjetska skupina se je prizadevala doseči obsodbo Za- hoda, predvsem Francije, za po- sege v Afriko, ki jih je označila za "imperializem" in "neokolo- nializem". Napadla je tudi šest afriških držav, ki so dale na razpolago svoje čete za vzdrže- vanje reda v pokrajini Shaba v Zairu po odhodu francoskih in belgijskih čet.

Zmerni skupini, ki je po vsem sodeč boljše organizirana in pri- pravljen, je uspelo dobiti večino proti predlogu prosovjetske skupine in močno podporo za obsodbo sovjetsko-kubanskega vojaškega posega v Afriko.

Pri tolikšni razdeljenosti in različnosti pogledov in stališč je težko pričakovati kak sklep, ki bi skušal omejiti tuje, zlasti vo- jaške posebe v Afriko. Brez o- mejitve teh bo Afrika bolj in bolj zapletena v spore med vo- dilnimi silami sveta, kar bo o- viralo njen razvoj in napredek.

Predsednik Sudana Gaafar al- Nimeiry, gostitelj konferencie in spoštovan vodnik, odkar mu je uspelo končati 17 let trajajočo državljansko vojno na jugu dr- žave in se pred nekaj leti uspeš- no izmotati sovjetskim zankam, ko je Moskva skušala spraviti Sudan pod močnejši vpliv, je pozival afriške države k resnič- ni neuvrščenosti.

"Velike sile so napravile naš kontinent za bojišče in naša ljudstva za topovsko hrano. Jaz se bojim, da bo šel naš konti- nent po poti, ki je Aziji prine- sla 20 let vojne in uničevanja."

Nato je vodnike afriških dr- žav svaril pred pozivanjem tuje pomoči v Afriko čes, da "vsaka intervencija vodi do proti-inter- vencije".

Konferenca je vzela z zado- voljstvom na znanje sporazum o prehodu Jugozahodne Afrike izpod uprave Južne Afrike v neodvisno državo Namibijo koncem letošnjega leta. Na spo- razum so pristali vsi prizadeti in glavni tajnik ZN Kurt Wald- heim je sporočil, da bo vse po- trebno o izvedbi predložil Var- nostnemu svetu ZN prihodnji teden.

Etiopija svari Somalijo

ADIS ABEBA, Etiop. — Ko vlada priznava, da se vrše v O- gadenu znova boji z gverilci Zahodne somalijske osvobodil- ne fronte, svari vlado Somalije, naj teh ne podpira, če noče, da se bo vojna raztegnila tudi na ozemlje same Somalije.

Iz Clevelanda in okolice

Romanje v Lemont—

Za romanje oltarnih društev v Lemont 12. in 13. avgusta je v avtobusih še nekaj prostora. Vsi, ki se žele romanju pridru- žiti, so prošeni, da se čim preje javijo. Kličejo naj Mrs. Mary Gerl, tel. 261-1316, Mrs. Rose Bavec, tel. 531-6167 ali pa Mrs. Mary Marinko, tel. 486-5156.

Spominski dar—

Rojak Janez Muhic iz Toron- ta, Ont., je poslal v Tiskovni sklad Ameriške Domovine \$20 v spomin pokojne sestre Uršule Pozarelli, zveste, dolgotrajne naročnice našega lista. Iskrena hvala!

Dopolnilo—

V "obletnici" za pok. Jacoba Jesenka pretekli ponedeljek je pomotoma izpadlo, da je zapu- stil hčer Ryth Abbot z družino, Eugene, Bruce in Terry.

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo po- birala asesment v torek, 25. ju- lija od 5.30 do 7. večer v dru- štvni sobi avditorija pri Sv. Vidu.

Prepovedano škropiti—

Pomanjkanje dežja v tem me- secu je omejilo zaloge vode in povzročilo prepoved uporabe te iz vodovodov za škropljenje vr- tov in trat. Prepoved velja za celotno področje, ki ga oskr- buje z vodo clevelandski vodo- vodni sistem.

V avtobusih vroče—

Ko je pritisnila vročina in soparica, se potniki avtobusov Regional Transit Authority pri- tožujejo, da v večini teh busov klimatske naprave ne delujejo, v kakih 500 pa teh naprav sploh ni.

Župan vetiral

najem pomola—

Župan D. J. Kucinich je, kot so napovedovali, vetiral najem mestnega pomola pristaniški upravi, ki bi rada tam zgradila posebno skladišče za železno rudno. To bi bilo nato oddano Republic Steel Co. Ker je mest- ni svet odobril najem z veliko večino, pričakujejo, da bo pre- glasoval županov veto.

Dar šoli—

Slovenski šoli pri Sv. Vidu je ga. Vera Zupan podarila v spo- min svojega nedavno umrlega moža Ernesta \$40. Sola se za ta lep dar toplo zahvaljuje.

Komunisti vladajo v San Marinu

SAN MARINO. — Pri nedav- nih volitvah v republikli San Marino je koalicija pod vod- stvom komunistov dobila pičo večino in prevzela po 20 letih vladlo iz rok krščanskih demo- kratov.

Komunisti imajo v novem ve- likem svetu le 16 od 60 članov, ostali so socialisti, ki so z njimi povezani, in krščanski demo- krati, ki so ostali v manjšini.

V San Marinu so komunisti že bili na vladi leta 1957, pa so morali po kratki, nemirni dobi odstopiti vodstvo male republi- ke krščanskim demokratom.

Kanada vodi v vodni sili

OTTAWA, Kan. — Kanadske tekoče vode dajejo preko 15 mi- lijonov konjskih sil, več kot ka- terakoli država na svetu na ose- bo prebivalca razen Norveške.

NAROČNINA:
Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
No. 102 Thursday, July 20, 1978

Dežela popačenih novotarij

Bolj poučno in koristno je vedeti o Jugoslaviji pod komunistično oblastjo to, kar o nji sodijo zunanji, nepričadeni opazovalci in raziskovalci, kakor to, kar o nji mislimo mi, ki je naša ali vsaj naših staršev rojstna domovina. Zato je samo po sebi umevno, da radi stikamo za knjigami, ki o nji pišejo, pisanje njihovih avtorjev obojujemo, primerjamo s tem, kar že vemo, ter potem urejamo svoje odnose do tamkajšnjih oblastnikov, ki vodijo usodo te dežele.

Pred kratkim je izšla o Jugoslaviji knjiga v angleščini pod naslovom "The Yugoslavs", napisal jo je Duško Doder, v Jugoslaviji rojen časnikar, ki je še majhen zapustil svojo rojstno deželo in postal ameriški zunanji dopisnik. Kot tak je delj časa služboval v Sovjetski zvezi, dokler se ni l. 1973 za tri leta podal v Jugoslavijo, tam proučeval tkivo (texture) ljudskega življenja v sedanji Jugoslaviji in o svojih izsledkih napisal knjigo (izšla v New Yorku, Random House). Njegovo delo so že pohvalili dobri poznavalci življenja v tej deželi, med njimi Milovan Djilas, brez dvoma priznan strokovnjak na tem polju, kakor tudi tak renomiran časnikar, kakršen je C. I. Sulzberger, svetovno znani zunanji dopisnik lista The New York Times, ki je sam mnogo pisal o razmerah v Jugoslaviji in ni varčeval s pohvalo vsega, kar je le mogel pohvaliti.

Oba imenujeta Doderovo knjigo do sedaj najboljši vpogled v sodobno Jugoslavijo s tem, da se prvenstveno bavi s kulturno psihologijo v zvezi s problemom nacionalnosti, z ekonomskim sistemom, industrijskim razvojem, izseljevanjem delavcev, razmerjem med partijo in armado, z religijo in oporečnim. Kot dopisnik je govoril s tisoči Jugoslovancem vseh poklicev, kakor tudi z diplomati, pesniki, profesorji, varnostnimi organi itd. Spraševal jih je in poslušal ter beležil njih odgovore, ne samo o politiki, marveč tudi o takih problemih, kakor je npr. krvna osveta in podobne lastnosti, tipične za ljudstvo, živeče na jugoslovanskem prostoru.

Vtiskovito slika množestevine komunistične vodilne osebnosti, razne intelektualce, pa tudi oporečnike, med katerimi posvete največ pozornosti seveda Milovanu Djilasu ter ga nenavadno živo razkrije. Da opisuje zelo podrobno tudi Tita, je po sebi umevno, a kar je pri tem posebno zanimivo, je piščeva osebna percepcija jugoslovanskega diktatorja, ki se glasi:

"V povzetku je napravil (Tito) vtis jakosti: njegov izgled sliči srednjeveškemu despotu, tako tudi njegova nebesno-modra maršalska uniforma, ali njegova delovna obleka elegantno krojena in edini prstan na njegovi levi roki z velikim diamantom. Ugotovil sem, da so bili njegovi lasje barvani, a odtenki barve niso bili enaki od enega primera do drugega. Občutil sem, da njegov obraz zasenčuje tako globino porajajočih se misli, da se je zdelo, kakor da ni možnosti za njih izmenjavo med njim in drugimi smrtniki."

Doder je našel današnjo Jugoslavijo kot deželo, ki se je mnogo naučila od Zapada, vendar istočasno neustaljeno zaradi razburkanosti in krutosti modernega sveta. Kar je posebno poučno, je njegova ocena na široko razvpitega titoizma, o katerem se je prelilo cele sode tinte. Doder gleda na titoizem kot na skupek praktičnih političnih potez — in nič več. Te poteze vsebujejo neodvisnost, nevtrščnost, samoupravljanje, odprte meje in še kaj. Titoistična desetletja socialnega in ekonomskega eksperimentiranja pa označi za "obdobje popačenih novotarij". Ta karakterizacija titoizma je edinstvena in zelo posrečena. V resnici jugoslovansko eksperimentiranje ni drugega kot aplikacija na tujem polju zrastlih idej in načrtov na komunistično totalitarno koncepcijo družbene ureditve; ker se bile ideje (kot ona o samoupravljanju) spočeta v svobodnem svetu za demokratično urejeno družbo, jih je moral Kardelj (partijski ideolog) popačiti, da se bile uporabne za marksistični kalup družbe, a vesoljnemu svetu so jih potem razglašali kot nove, čeprav so bile le pogrepe spačene novotarije.

Doder se pri opisu jugoslovanskega razvoja ne ozira na uradno retoriko in na izjave vodilnih komunističnih veličin, ampak ga enostavno naslika, kakor razmere tamkaj doživlja povprečen državljani. Končno potegne naslednji zaključek:

"Po prvih povojnih letih, ko je vladal v deželi strah, porojen iz nasilja, se je sistem razvil v novo dobo, zgrajeno na upanju, oprtem na nasilju. V zadnjih nekaj letih — v glavnem zaradi oživitve nacionalnega vprašanja in rastočega sovjetskega pritiska — so se stvari začele pomikati navzdol in upanje je postalo pomešano z zastrašenoostjo."

Avtor knjige priznava, da bo verjetno večidel vezljivosti (kohezije) med jugoslovanskimi narodi kakor tudi karizme s Titom prenehalo, ostalo pa bo odprto vpraša-

nje svoboščin in svobode, česar Tito ni rešil. Glede notranjega razvoja je Doder previden pri izgleh za ugoden razplet.

Iz celotne knjige diha prepričanje, dobljeno za časa triletnega avtorjevega študija jugoslovanskih razmer in sedanjega stanja, da je titoizem nedogdan in nedokončan eksperiment, pogojen iz notranje stiske, mednarodne situacije in praktičnih političnih potreb, ki se do sedaj ni obnesel; ni avtohtona zamisel jugoslovanske partije, marveč iz svobodnega sveta privzet in zmaličen ter popačen koncept družbene prireditve. Ker ni samorasel in ne končno dogdan, je zelo verjetno, da bo s Titom légal v grob tudi titoizem.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Ameriška in kanadska slovenska mladina na študijskem in počitniškem tečaju v Celovcu

NEW YORK, N.Y. — Včeraj je odletelo preko 70 mladih slovenskih rojakov in rojakin iz ZDA in Kanade na slovenski študijski in počitniški tečaj v Celovcu v Avstrijo. Tečaj bo trajal do 21. avgusta.

Tečaj je organizirala Liga slovenskih Amerikancev v sodelovanju in dogovoru z Mohorjevo družbo v Celovcu, v kateri dijaškom domu bodo tečajniki stanovali. Direktor tečaja je ravnatelj Mohorjeve družbe v Celovcu dr. Janez Hornboeck, njegov upravni vodnik Anton Koren, ravnatelj Mohorjeve pisarne, njegov duhovni vodja pa stolni prošt v Celovcu rev. Aleš Zechner.

V posebni knjižici o tečaju, ki je izšla za to priložnost, je msgr. dr. J. Hornboeck objavil naslednji pozdrav Družbe sv. Mohorja vsem družinam, staršem, otrokom in mladini:

V svoji več kot 125-letni zgodovini je Družba sv. Mohorja v Celovcu marsikaj doživela. Ni pa verjetno, da so ustanovitelji škof Slomšek, Einspieler in Janežič kdaj mislili, da bo pod okriljem Mohorjeve prišlo do take povezave med koroškimi in ameriškimi Slovenci. Nad 70 ameriških otrok in mladine bo bivalo mesec dni v Slomškovem domu v Celovcu. Zgodovinsko gledano je Koroška zibelka slovenstva. Slovenski rod in slovenska beseda ter kultura na Koroškem je stara več kot tisoč let. V to zgodovino hoče vkoreniniti Mohorjeva otroke in mladino slovenskih ameriških družin. Slomškova ustanova bo nudila slovenski ameriški mladini kar more: bivanje in prehrano v novem domu in vso oskrbo, počitniško razvedrilo, predavanja o slovenskem jeziku, o slovenski zemlji in zgodovini, kulturi in umetnosti. Organizirali bomo potovanja, celodnevna in poldnevna, po koroških krajih in dolinah, po Zilji, Rožu in Podjuni. Po želji staršev in mladine si bomo ogledali Trst, Gorico in Ljubljano in lepoto Starijske. Mladina naj spozna, kje je tekla zibelka njih staršev in kako lepa je ta slovenska zemlja, kako krasne so naše gore, kako mikavna so naša jezera, kako prijazne so slovenske vase, kako molijo in pojejo naši verni Slovenci ob nedeljah pri sv. mašah, kako veličastna so slovenska romanja k Marijinim svetiščem po naših hribih, kako mila je koroška in slovenska govornica, kako ogreje srca naša slovenska pesem. Ameriška slovenska mladina bo razumela, zakaj njih starši vse to tako ljubijo. Dragocene svetlinje so to njih življenje in dragi spomini mladih let, pa tudi bridki spomini žalostnih dni. Prepričani smo, da bo mladina v teh tednih svoje starše še bolj razumela in vzljubila. Mladina se bo vrnila nazaj v velemesta Amerike in prinesla s seboj doživljene domovine staršev. Prepričani smo, da bo potem še bolj lepo v družinah vseh staršev, ki so zaupali Mohorjevi družbi svoje otroke in svojo mladino. Bog daj, da bo tako!

Koroške pozdrave pošiljam vsem družinam, vsem staršem, otrokom in mladini. Ko pridete, si podamo roko in pri nas boste kakor doma.

Glavni tajnik Lige slovenskih Amerikancev ing. arh. Simon Kregar in koordinator programa dr. Leo P. Klauz sta v isti knjižici objavila naslednji sestanek:

Prve korake za slovenski študijski tečaj v Celovcu sta storila Jože Lah in Rudi Knez v Clevelandu, in to v soglasju z ravnateljem Mohorjeve družbe v Celovcu dr. Janezom Hornboeckom. Liga je prevzela organizacijo v prepričanju, da bo uspeh možen le, če se zamisel izpelje v vseslovenskem okviru, to je za vse pokrajine Združenih držav in Kanade. In tako je prvi študijski tečaj v Celovcu zajel slovenske naselbine v Torontu, Chicagu, Clevelandu, New Yorku in drugje po slovenski Ameriki.

Liga je prevzela skrb za tečaj zato, da bo mladina spoznala rodno deželo svojih staršev. Mnogokrat so vam govorili o "starem kraju", ko boste na slovenski zemlji, tistih spominov, ki jih hranijo oni, ne bo več tam. Upamo pa, da se boste vrnili v Ameriko s spoznanjem, da je rodni dom vaših staršev vreden tudi vaše ljubezni.

Ko boste hodili po lepi slovenski zemlji, se zavedajte, da ljudje gledajo v vsakem izmed vas del slovenskega in ameriškega naroda in njune bodočnosti. Prepričani smo, da bo vaše vedenje, prav tako posameznikov kakor vse skupine, pokazalo dobro vzgojo, ki ste jo dobili po svojih domovih in v šolah Združenih držav in Kanade.

Zelim vam srečno pot in srečno vrnitev!

Spored tečaja je obsežen, zelo zanimiv in poučen. Upamo, da bo vsem udeležencem ne le prijeten, ampak tudi koristen, da bo v vseh pustil trajen vtis in vzbudil v njih ljubezen do slovenstva ter jo utrdil za vedno.

L. S. A.

V soboto, 22. julija, Newburški dan ADZ

Prav lušno je polet', ko slisimo ptičke pet', saj one nas uče ... kak' moramo živeti ...

Zopet so med nami lepi poletni dnevi — in še enkrat so se zavzela Newburška ADZ društva št. 10 (Mir), št. 20 (Bled) in št. 24 (Kraljica Miru), da priredijo skupno veselico v lepi naravi našega "AMLA Recreation Centra" v LeRoy, Ohio.

To leto pripravlja odbor za vas nekaj novega in posebnega. Imeli bomo naš DAN v SOBOTO, 22. JULIJA, namesto v nedeljo kot prejšnja leta.

Dan se bo pričel ob 2. uri popoldne, ko bo odbor že pripravljen vas sprejeti na lepih prostorih naše Ameriške Dobrodne Zveze.

Ob 4. uri popoldne je "večina" odbora sklenila imeti v lepi na-

ravi "POLKA MASS". Pri sv. maši bo pel Eddie Kenik (ki je iz Nevburgha doma) ob melodijah ansambla SLOGAR in maša bo darovana za vse umrle in žive člane in članice naših treh ADZ društev. Res je "Polka Mass" nekaj zelo novega in se od časa do časa ponavlja to darovanje sv. maše v tej obliki v raznih krajih in slovenskih (in drugih narodnih) naselbinah. Odločiti se mora vsak posameznik, ako se želi pridružiti k tej daritvi. Tisti, ki še nismo bili skupaj navzoči pri "Polka Mass", in tisti, ki ste že bili pri darovanju "Polka Mass" na drugih prostorih, pridite in se pridružite nam, da bo ta dan ostal v posebnem spominu vsem, ki bomo združeni v soboto, 22. julija, ob 4. uri popoldne.

ADZ Newburški Dan je dan veselega razpoloženja in veselega snidenja. Imeli bomo pripravljena za naše goste dobra jedila in okrepčila. Ne zamudite našega Dne! Povejte vsem v vašem družinskem krogu — in pridite vsi skupaj s svojimi sosedami, da se na ta dan razveselite v krogu svojih prijateljev in znancev.

Za tiste, ki bi radi prišli z avtobusom, bo na razpolago "bus". Kličite naše društvene tajnice, ki so najaktivnejši odsek našega odbora in dobite od njih navodila. (Razposlani bodo članstvu naših treh društev tudi listki in pisma.)

Tajnica Društva Mir št. 40 — Josephine Boldin — 663-0423.

Tajnica Društva Bled št. 20 — Anna Mae Mannion — 341-6136.

Tajnica Društva Kraljica Miru št. 24 —

Alica Arko — 341-7540.

Ker naš "GLAS ADZ" ne bo izšel več pred našim piknikom, NEWBURŠKIM DNEVOM NA ADZ PROSTORI V LEROI, OHIO, ki se vrši drugi mesec, zabeležite si dan in program danes:

SOBOTA, 22. JULIJA 1978

Ob 2. uri se prične naš "ADZ Newburgh Day"
Ob 4. uri POLKA MASS (to pokriva vašo nedeljsko dolžnost)
Ob 6. uri PLES in ZABAVA do 10. ure Igra VADNAL zvečer ORKESTER

Vabimo tudi članstvo vseh društev Slovenske Dobrodne Zveze, kakor tudi glavne odbornike in delegate in delegatice, s katerimi smo bili skupaj na konvenciji ADZ v mesecu maju, da se pridružite članstvu društev ADZ št. 10, 20 in 24. Obujbimo vam vsem vesel dan v SOBOTO (ne v nedeljo), 22. JULIJA 1978.

Za vse dodatne podatke glede "ADZ NEWBURGH DAY" se obrnite na naše delavne tajnice Josephine Boldin, Anna Mae Mannion in Alice Arko, ki vodi pikniški odbor združenih newburških društev ADZ št. 10, 20 in 24.

Na svidenje 22. julija!
Viki Hovevar

Spomini in opomini

New York, N.Y. — Tone Osovnik piše o pasjih dneh. Pa menda res obstajalo vsaj ponekod. Ko se je Simon Kregar vrnil s slovenskega festivala v Clevelandu, mi je povedal, da ga je nekdo vprašal, zakaj se pa Nielsen in Kalan oglašata. Vprašanje je bilo tako postavljeno, kakor da midva te pravice nimava. Cisto preprosto povedano! Oglašala sva se zato, da sva povedala svoje mnenje, ne da bi hotela koga prepričati ali celo pridobiti. Časi, ko so samo eni imeli pravico govoriti, drugi pa samo poslušati, vsaj za mene, niso nikoli obstojali.

Ameriška Domovina je na počitnicah. Ko je ni, šele vidimo, koliko nam pomeni. Zdaj se je vihar polegal in vsi so se — vsaj takopam — do konca izpisali. Spoznali smo vsa stališča vključno stališče urednika in lastnika. Iz daljave se mi zdijo, da bi bilo za vse boljše, če bi se tisti, ki so se v debati najbolj vneli, so-

sestali, se pogovorili, magari tudi stekli, nam pa v AD napisali kaj boljšega in koristnejšega. V New Yorku upamo, da bo prišla AD iz boja močnejša in uglednejša.

Zadnji nedeljo v juniju smo imeli slovenski festival v Fairfieldu. Po Evharističnem kongresu v Philadelphiji je bil festival največja in najbolj uspešna slovenska prireditev na ameriškem vzhodu. In kakor kongres nismo pozabili, tako bo tudi festival ostal še dolgo v našem spominu.

Bil je prekrasen dan, boljšega ne bi mogli sami naročiti! Pomladansko sonce je sijalo in toplo je bilo — zunaj in v srih. Ljudje, ki se že dalj časa niso videli, so se objemali in poljubovali, drugi so se pozdravljali in segali v roke. Veselje, smeh, sreča so vladale vsepovsod. Zabavljive in nergačev ni bilo ali pa so ostali doma. Tja tudi spadajo — med štiri stene.

Skoraj 600 udeležencev! Slovencev, ljudi slovenskega porekla, celo nekaj tujcev! In prevladovala je mladina! Nastopili so z eno samo izjemo samo mlajši fantje in dekleta, "Fantje na vasi" — ponos Clevelanda. Slovenski mladinski zbor iz Chicaga — obeta se mu lepa bodočnost — in domači "Zvon", podomače "Usi & Co" in odlični cerkveni pevski zbor.

In poslušalci? Prišli so na festival iz potrebe, da uživajo ob slovenski pesmi in petju, ne pa zato ker bi morda morali. Zanimivo je bilo že to, da so kar trije napovedovali točke sporeda, ker so se vsi trije te odlike branili in jo drug drugega porivali. Bili ste ponižni, zato pa je bila vaša veljava med ljudmi večja!

Hvala župniku Hribšku in njegovim faranom, Ligi in Kregarju ter vsem, ki ste nastopili in nas osrečili.

Dr. Zdravko Kalan

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

MISIJSKI PIKNIK — Naš redni misijski piknik bo letos 23. julija v Triglavskem parku. Pričetek, kakor običajno ob 11. s sv. mašo pri kapeli. Deravol jo bo misijonar-lazarist rev. Ivan Jan in Toronto. Po maši bodo servirali dobro kosilo, k temu pa po našem okusu dobro pijačo. Srečanje s starimi prijatelji je bilo še vedno prijetno. Med razgovorom bomo pričakali delitev dobrot, mladina pa se bo med tem zabavala z različnimi igrami, ki bodo tam na razpolago. Cisti dohodek in darila bodo šla v namen kakor vedno: pomagati našim misijonarjem in misijonarkam, ki se trudijo med pogani oznanjati Kristusov evangelij, kot je bilo naročeno apostolom "Pojdite po svetu in učite vse narode ...". Mi sicer nismo bili poklicani v to vzvišeno službo misijonarjev, pač pa nas naša vest in dolžnost kličeta, da pomagamo, kar le moremo. Do zdaj so bili naši pikniki zelo uspešni in je upanje, da bodo z vašo pomočjo uspešni tudi v naprej. Za Vaše sodelovanje pa naj Vas Bog blagoslovi. Te vrstice naj veljajo kot vabilo. Več ni treba. Navzvenje v Parku!

Junjski piknik v Triglavskem parku je ob lepem vremenu in veliki udeležbi zelo zadovoljivo uspel. Sončen dan, dobra kuhinja, k temu pa še izvrstna kapljica, vse to je naredilo med srečanjem s prijatelji prijetno razpoloženje. Tokrat smo imeli prvič med nami nove godce Hanka Magayne, ki so pokazali svojo veliko spretnost v igranju. Saj so jim ljudje večkrat ploskali. Na željo Triglavčanov so zaigrali tudi zdravico našemu gostu na čast in sicer podporni članici društva Triglav, dobro poznani učiteljici gđ. Lojzki Verbič, ki je tiste dni praznovala svoj god in 87. rojstni dan. Prejela je v poklon šope, rdečih nageljnov, ki jih je bila zelo vesela. Bila je namreč tiste dni gost Tonke in Jožeta Bučinar, kar je bilo zanj prijetna spre-

memba. Še na mnoga leta Loj-

zka!
Vsem obiskovalcem naših piknikov, domačim in okoliškim, najlepša hvala za obiske in podporo društvu! Vaš poset je edino plačilo in nagrada vsem, ki se trudijo, da postrežejo, kar morejo, da tako društvu krije stroške vzdrževanja Parka.

FRANC MEJAČ st. — V soboto, 25. junija jutraj je ne daleč od svoje domovine, v zavodu za ostarele, ki ga vodi slovenske sestre v St. Petru pri Sv. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem v 94. letu starosti, sedeč pri svojem običajnem zajtrku, mirno v Gospodu zaspal g. Franc Mejač, doma iz Dev. Marije v Polju pri Ljubljani. Kot zelo načeln, veren oče in mož se je v prvih dneh maja 1945 moral s svojo družino umakniti pred novo (razen žene in enega sina) oblastjo in oditi čez mejo domovine na Koroško, od koder so se po štirih letih taboriščnega življenja končno vsi preselili v Ameriko.

Pokojni Franc Mejač je bil nekaj časa zaposlen kot hišnik pri župniji Marije Pomočnice kristjanov na W. Allisu. Kasneje se je vrnil na Koroško, ki mu je nadomeščala domovino in je v domačem zavodu Slovenskih sester in v bližini svoje hčerke Katice, ki je tam poročena z zavednim Slovincem Pippom, preživljal svoj pokoj ves dan molitvi in Bogu. Poleg hčerke Katice zapuša še sina Zorka v domovini, sina rev. Jožeta v Torontu — Canada, hčerko Mico, por. Coffelt, sina Franja in dr. Miho v Milwaukee, ter številne vnuke in vnujke tukaj in v domovini. Žena mu je pred nekaj leti umrla v domačem kraju.

Naj mirno počiva v koroški zemlji, vsem prizadetim pa naše iskreno sožalje!

POPOKA — V soboto, 8. julija je bil izredno lep in sončen dan. Prav ta dan sta ob dveh popoldne v cerkvi Sv. Janeza Ev. na Coldspring Rd. v spremstvu družic in prič, staršev, bratov in sestra ter številnih prijateljev pristopila k oltarju mlada g. James J. Wisniewski in gđ. Tina A. Benzik ter si obljubila zakonsko zvestobo. Poročne obrede je opravil nevstin stric č. g. Pavel Krajnik, župnik slovenske župnije v Lorainu, Ohio. Z njim je na svatbo prišla nevestina stara mama ga. Krajnik, ki je prišla iz Argentine in zadnje čase živi pri svojem sinu — duhovniku, ter bratranec mladi akademik g. Krajnik, ki je prišel tudi iz Argentine in študira na eni clevelandskih univerz.

Poročno slavlje je bilo zvečer od polšeste ure naprej v Imperial Ballroom Pfister hotela na Wisconsin Avenue v Milwaukee. V posebni sprejemnici hotela so se vsi svatje najpreje srečali z novoporočencema in v prijetni družbi popili čašo hladne pijače, nato pa zasedli omizja banketne dvorane, kjer se je pričela svatovska večerja, h kateri so točili pravi Fruškogorski bisser, ki je prijetno ogrel sva svatov, da je kmalu po širni dvorani zadonela slovenska pesem, kateri so pozorno prisluhnili tudi angleško govoreči svatje. Proti koncu svatbe je stopil na oder k mikrofonu še naš pevec-solist Rudi Kotar in s svojim mehkočnim baritonom zapel "Večerni zvon" in "En starček je živel ...".

Ko so se potem svatje počasi začeli razhajati, so vsi zadovoljno govorili, da na tako prijetni svatbi že dolgo niso bili ...

Mladina poročencema želimo vso srečo in blagolov. Benzikovim in Wisniewskim pa izrekar mo lepo zahvalo!

Frank Rozina

IZ NAŠIH VRST

Milwaukee, Wis. — Cenjeno uredništvo! Hitro se bliža čas za obnovev naročnine na Ameriško Domovino.

Priložena je denarna nakaznica v znesku \$28, za eno mesecno leto.

Prav lepe pozdrave!
Justi Vesel

BREZ DOMA

Hektor Malot

Imel sem tri srajce, tri pare nogavic in pet robcev, vse še skoraj novo. Poleg tega pa še par čevljev, ki pa so bili že precej obrabljeni.

Matija je bil kakor omamljen. "Kaj pa imaš ti?" sem ga vprašal.

"Gosli in to, kar imam na sebi."

"Razdelila si bova torej prav po tovariško. Dam ti dve srajci, dva para nogavic in tri robce. A ker se spodobi, da si razdeliva vse, zato bova tudi nahrbtnik nosila vsak po eno uro."

Matija je hotel odkloniti, a jaz sem se že naučil ukazovati — kar se mi je zdelo zelo prijetno — in mu pustil, da bi sploh kaj ugovarjal.

Na vrh svojih srajc sem položil škatico s šivalnimi potrebščinami, ki mi jo je podarila Štefka, in še drugo škatico, kamor sem spravil Lizikino vrtnico. Matija je hotel odpreti tudi to škatico, a mu nisem dovolil in sem jo skrbno spravil v nahrbtnik.

"Ne dotikaj se nikdar te škaticice, če hočeš, da ostaneva prijatelja," sem mu dejal. "Nek dar imam shranjen v njej."

"Prav," mi je odvrnil. "Obljubljam ti, da se je ne bom nikdar dotaknil."

Odkar sem zopet oblekel svoj ovčji kožuh in naložil harfo na rame, mi je nekaj bilo v napoto: moje hlače. Zdelo se mi je, da umetnik ne sme nositi dolgih hlač. Če hočem vzbuditi pozornost občinstva, moram imeti kratke hlače in nogavice okrašene s pisanimi trakovi. Dolge hlače so bile primerne za vrtnarja, a jaz sem zdaj znova postal umetnik.

Kadar je človek sam svoj gospodar, se ne obotavlja dolgo, kadar mu čine kaka dobra misel v glavo. Tudi jaz se nisem obotavljal; odprl sem Štefkin škatico in vzel iz nje škarje.

"Medtem ko bom popravljal hlače, mi ti lahko pokažes, kako znaš igrati na gosli," sem dejal tovarišu.

"Prav rad."

Vzel je gosli in začel igrati. Medtem pa sem jaz zasadil škarje v hlače in jih začel rezati nad kolonom.

Hlače so bile zelo lepe in še skoraj nove. Bile so iz sivga sukna, kakor telovnik in jopič. Kako sem bil vesel, ko mi je oče kupil to obleko! Zdelo pa se mi je, da hlače prav nič ne pokvarim, če jih odrežem; prav nasprotno.

V začetku sem med delom poslušal tovariša; kmalu pa sem z delom prenehal in začel poslušati z vso pozornostjo. Matija je igral skoraj tako dobro kakor Vitalis.

Nagradil sem ga s ploskanjem in vprašal ves presenečen:

"Kdo te je naučil igrati?"

"Nihče in vsi. Največ sem se naučil sam, ko sem igral po cestah."

"Kdo te je pa naučil čitati note?"

"Ne poznam jih. Igram to, kar slišim."

"Tudi z notami te bom seznanil."

"Znaš torej vse?"

"Saj moram, ko pa sem vodnik igralne družine."

Noben umetnik ni brez samoljublja. Hotel sem pokazati tovarišu, da sem tudi jaz umetnik v glasbi. Vzel sem harfo in začel peti ono znamenito napolitansko pesem.

Matija me je nagradil z navdušenim odobravanjem. Oba sva bila odlična umetnika in vredna drug drugega.

Vendar pa ni bilo dovolj, da sva drug drugemu čestitala. Potem ko sva igrala v svojo zabavo, sva morala misliti na to, da bi igrala zato, da si zasluživa kosilo in večerjo.

Zvezal sem nahrbtnik in Matija si ga je naložil na hrbet. Na-

prej torej po prašni cesti! Ustaviti sva se nameravala v prvi vasi in uprizoriti prvo predstavo: "Prvi nastop Remigijeve družbe."

"Nauči me pesmico, ki si jo prej zapel," mi je med potoma predlagal Matija. "Pela jo bova skupaj in upam, da te bom prav kmalu mogel spremljati na gosli. Ali ne bo to lepo?"

Nedvomno bi to bilo zelo lepo in "cenjeno občinstvo" bi moralo res imeti kamen namesto srca, če bi naju ne nagradilo bogato za to.

Ta neprilika pa nama je bila prizanesena. Ko sva dospela v vas v bližini Ville-Juife, sva začela iskati s tovarišem primeren prostor, kjer bi lahko nastopila. Na velikem dvorišču neke kmetije sva zagledala veliko množico ljudi ki so bili vsi praznično oblečeni in imeli na prsih šopke, povezane s pisanimi trakovi. Ni bilo težko ugariti, da so svatje.

Šnila mi je v glavo misel, da bi ti ljudje morda bili prav zadovoljni, če bi dobili muzikante za ples. Vstopil sem na dvorišče. Matija in Kapi sta mi sedela. Odkril sem se in globoko priklonil — kakor sem to videl delati Vitalisa — ter stavlil svoj predlog najbližjemu svatu.

Bil je to krepak mladec rdečega obraza in s širokim vratom. Videti je bil dobrodušen in miren.

Nič mi ni odgovoril. Obrnil pa se je k svatom, vtaknil dva prsta v usta in tako močno zažvižgal, da je Kapi kar odskočil.

"Prijatelj!" je zakričal; "ali bi vam bilo všeč nekoliko godbe? Tu sta dva muzikanta, ki sta prišla ravno o pravem času."

"Seveda, seveda hočemo," je zaklicalo več moških in ženskih glasov.

"Razvrstite se za kvadriljo!"

Čez nekaj trenutkov so se pari že razvrstili po dvorišču. Vsa perutnina je preplašena zbežala.

"Si že kdaj igral kvadriljo?" sem ves nemiren vprašal Matija.

"Da."

Zaigral je prav tiho nekaj taktov. V svoje veliko veselje sem spoznal, da znam to tudi jaz. Bila sva rešena.

Eden izmed svatov je pripeljal iz lope voziček in nama dejal, naj stopiva nanj.

Čprav nisva z Matijo še nikdar igrala skupaj, sva se kar dobro odrezala. Imela sva pač srečo, da poslušalci niso bili bogve kako občutljivi in izbirčni.

"Ali zna kdo izmed vaju igrati na kornet?" je vprašal mladenič z rdečim obrazom.

"Jaz," je dejal Matija; "a nimam ga."

"Prinesem ti ga. Gosli so mi sicer všeč, a za ples niso primerne."

"Torej igraš tudi na kornet?" sem vprašal Matija.

"Tudi na trubento, na flavto in na vse, s čimer je mogoče igrati."

Matija je bil torej zame dragocena pridobitev.

Mladenič z rdečim obrazom je prav kmalu prinesel kornet in z Matijem sva zopet začela igrati kvadrilje, polke, valčke, največ pa kvadrilje.

Igrala sva do noči, ne da bi nama plesalci privoščili vsaj malo oddiha. Zame to ni bilo naporno, pač pa za Matija, ki se je moral mučiti s kornetom in ki je bil že prej ves izmučen in izčrpan od dolge poti in stradanja. Opazil sem, kako je kdaj pa kdaj prebledel, in mislil sem, da mu bo postalo slabo. Vendar pa si je kmalu opomogel in še naprej pihal v svoje glasbilo.

K sreči pa nisem samo jaz opazil njegove slabosti. Opazila je to tudi nevesta.

"Dovoli je tega," je vzkičnila "Mali je že popolnoma opešal. Zdjaj pa sežite v žep, da nagradite oba muzikanta."

V SR Sloveniji avlo na 5.27 oseb

Civilizirana družba je sprejela promet kot sestavni del vsakdanjega življenja. Mirno smemo trditi, da med močno motorizirane dežele sodi tudi Slovenija, saj je bilo konec lanskega leta v SRS registriranih 427.725 motornih vozil. Ta je upravljalo 526.754 voznikov, tako da je lani prišlo na vozilo že 1,23 voznika (vključno z motorji in traktorji).

Če te podatke povežemo s številom prebivalstva, je prišlo v Sloveniji 4.33 prebivalca na vozilo ali 5.27 na avtomobil. To stanje "zaostre" tudi turistični promet, saj je samo v lanskem letu prestopilo mejne prehode Slovenije 39.417.068 potnikov s približno 13.140.000 motornimi vozili. Pri tem so tuji prestopili mejne prehode 25.786.256-krat s približno 8.600.000 avtomobili, v maloobmejnem prometu pa je bilo 13.630.812 potnikov (jug. državljanov 9.303.951 z okrog 4.540.000 avtomobili).

Z naraščanjem števila motornih vozil pa nastaja paradoks. Da isti dejavnik, ki omogoča človeku gibanje, obenem postaja njegova zavora. O smotnosti uporabe avtomobila govorimo, kadar je ekonomsko utemeljena, če ne škoduje človekovemu zdravju, če se ne spreverže v zavoro za hitrejši in predvsem varnejši gibanje.

Neracionalno izkoriščena energija

Avtomobili so razsipniki dragih in v glavnem uvoženih, energetskih virov (bencin, olje, nafta). To drago energijo pa izkoriščamo skrajno neracionalno, saj se v sedmih avtomobilih pelje devet ljudi namesto najmanj 28 ob isti uporabi energije. Zaradi slabo izkoriščenih kapacitet nastajajo kolone, zamaški, ker je cesta preobremenjena. Naš voznik napravi povprečno na leto 15.000 kilometrov, v ZRN pa 10.000 kilometrov. Zaradi nesmotne gneče osebnih avtomobilov je potrebno več vlagati v cestno omrežje in njegovo urejanje. Varčevanje z gorivom, ki je pomemben gospodarski faktor, je moč doseči tudi z omejevanjem hitrosti na 80 in 100 kilometrov na uro, saj znaša prihranek pri ustrezni hitrosti 10 odstotkov energije. Vsak

odstotek pa pomeni prihranek 75.000 ton surove nafte na leto, pri čemer je za gotovljena še varnost, saj vemo, da je hitrost glavni povzročitelj prometnih nesreč.

Cestni promet obremenjujejo še zlasti tovornjaki, kajti dogovor o delitvi dela med zelenico in cesto je slabo realiziran. Tako srečamo še vedno na cesti vsako minuto po en tovornjak, ki ustvarja mešano kolono, vse več pa se pojavljajo na cestah tudi "konvoji" samih tovornjakov, ki se po klančih navzgor vozijo s hitrostjo do 5 kilometrov na uro. Med drugim pa tovornjaki prevažajo vse mogoče, od žita do gradbenega materiala. Brezplačen prevoz izkoriščajo zlasti tuji prevozniki, ki prevažajo težak tovor predvsem s priklopniki. Zaradi neurejenih obvoznic gre ves tranzitni promet skozi naselja. Tako prevažajo celo nevarne eksplozivne in strupene snovi; posledica je stalna nevarnost velikih katastrof.

Ogroženo človekovo zdravje

Avtomobilski promet ogroža človekovo zdravje. Izpušni plini vsebujejo ogljikov monoksid in dušikov oksid, ki v SRS večkrat tudi desetkratno prekorači dovoljeno mero. Po ugotovitvah kemikov nastane iz enega litra goriva kar 232 gramov strupenih snovi. Poleg tega različne pri-mesi povzročajo težka obolenja, prah, ki ga dviga tolikšen promet in z njim bolezenske klice, uničuje fasade poslopij, floro in favno. To se dogaja zlasti v naseljih, kjer stojijo avtomobili pred križišči, železniškimi zapornicami; kjer ni prepotrebni parkirišč, kjer je prometni režim neurejen, zaradi česar nastajajo večje kroženje v naseljih (na pr. Ljubljana, Maribor itd.). Za geografsko lego, kakršno

ima Slovenija, je to zlasti usodno, ker so klimatske razmere za tak promet skrajno neugodne. Čeprav pravilnik o napravah, opremi, dimenzijah in skupnih težah vozil v cestnem prometu predpisuje, kolikšna je lahko najvišja dopustna količina ogljikovega monoksida pri bencinskih in dieselskih motorjih, razen pri tehničnih pregledih ni nadzora v izvajanju predpisa, prav tako ni ukrepov proti dimljenju, ki ga povzročajo dieselski motorji. Zato tudi občasne operativne kontrole milice ne rešujejo tega problema.

V zadnjem času prihaja do mnogih primerov onesnaževanja voda. Cisterne z nafto in drugimi strupenimi snovmi ogrožajo ob prometnih nesrečah izvirne in rezervoarje pitne vode, mineralne vrelce, uničujejo življenje v rekah itd. Ob tem pa ni na voljo usposobljenih ekip za odstranjevanje posledic takih nesreč, ali pa to vprašanje rešujejo počasi. Prava gojišča bolezenskih klic predstavljajo odpadki, ki jih motorizirani nomadi puščajo kjerkoli, tako v urbanem okolju kot v naravi. Parkirišča so postala pravi smetnjaki, redke zelenice v betonski džungli velikih naselij in tudi nekoč nedotaknjena narava, ki je služila človeku za sprostitve, so odlagališča razpadajoče pločevine in drugih ostankov človekove motorizirane navzočnosti. Z druge strani pa pomenijo ti odpadki pomemben ekonomski vir, saj bi z njihovo predelavo prihranili velika devizna sredstva.

Pomembna vzgoja voznikov

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se je v reševanju omenjene problematike vključeval na vseh področjih svoje dejavnosti. Tako so v prometni vzgoji pri pripravi gradiva vselej vključeni elementi etike v varstvu okolja (kodeks etike udeležencev v cestnem prometu, zloženka napotil za varno vožnjo, posebni plakati, filmi in drugo). Prav tako je v vsakoletnih tekmovanjih "Kaj veš o prometu", v katerih sodeluje vsakič več kot 100.000 šolarjev med vprašanji pomembna sestavina tudi varstvo okolja.

V akciji turistične zveze Slovenije za najbolj urejen kraj je vključena po dogovoru tudi akcija republiškega sveta za preventivo v cestnem prometu z naslovom — prometno urejen kraj — ki vsebuje tudi varstvo okolja z vidika posledic, ki jih pušča promet. Prometno varen kraj mora imeti zdravo okolje, kar pomeni urejena parkirišča, urejena odlagališča odpadkov, neonesnažene vode (zaradi pranja avtomobilov ter odmetavanja predmetov) in čim manj onesnažen zrak zaradi plinov in dimljenja. Poseben problem predstavlja Ljubljana, kjer bi morali po odloku objavljati

alarm tretje stopnje zaradi dušikovih oksidov kar za ves mesec ali pa prepovedati promet v mestu. Toda taki ukrepi bi prizadeli ves utrip mesta, pravijo nekateri.

- Potovanja skupinska in poedinci
- Nakup ali najetje avtov
- Vselitev sorodnikov
- Dobivanje sorodnikov za obisk
- Denarne nakaznice
- Notarski posli in prevodi
- Davčne prijave

M. A. Travel Service

6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Phone 431-3500

**PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE
ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper**

Za izredni slovenski obed in domačo postrežbo se Vam priporoča, dnevno: od 9h zjutraj do 7h zvečer

v soboto: od 10h zjutraj do 5h zvečer
torek: VAMPL, RIZOTA;

petek: GOLAZ in POLENTA, PECENE RIBE;
sobota: AJDOVI ŽGANCI; TELEČJA OBARA;

vsako dnevna posebnost: DUNAJSKI ZREZKI, juha

LOJZKA in TONČKA, lastnici

SLOVENIAN VILLAGE RESTAURANT

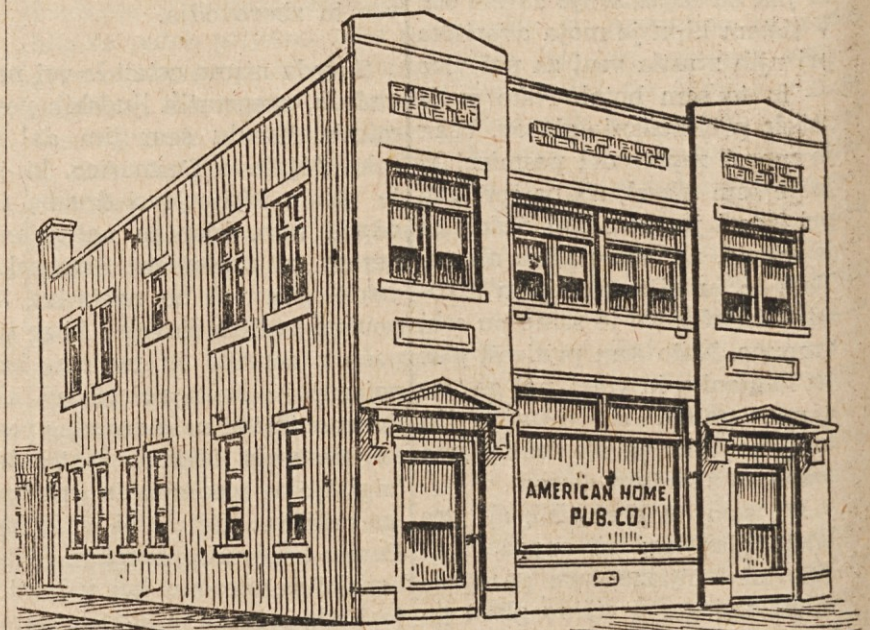
6415 St. Clair Ave. (Slovenian Nat. Home Bldg.)

**NEW ENLARGED & REVISED EDITION!
SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK
WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN**

To order, send \$4.50 plus 50c for postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

Za vsakovršna tiskarska dela
se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

ogrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice

Najlepša izdelava - Privrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."